

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 90 / 2014
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΑΤΟΜΙΚΗ

- Γνωμοδοτών:** Νικηφόρος Κανιούρας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.
- Αριθμός ερωτήματος:** Υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.350/27/30698/Δ1/4-3-2014 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων – Γενικής Δ/νσης Διοίκησης Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης – Δ/νσης Προσωπικού Π.Ε.
- Περίληψη ερωτήματος:** Αν, οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που έχουν διοριστεί και υπηρετούν ως Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης, έχουν κώλυμα εκλογιμότητας για το αξίωμα του δημάρχου, του δημοτικού συμβούλου, του συμβούλου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας, κατά τα σχετικά οριζόμενα στο άρθρο 14 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει.

I. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

A. Με τις διατάξεις της παρ. 29 του άρθρου 14 του ν.2817/2000 (ΦΕΚ 78 Α'), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση και τροποποίησή του με τις διατάξεις του ν. 2986/2002 (άρθρ. 3, παρ. 1), του ν. 3260/2004 (άρθρ. 12, παρ. 1 περ. α) και του ν. 4027/2011 (άρθρ. 34, παρ. 13 περ. ε), ορίζονται, μεταξύ άλλων και τα εξής: «Άρθρο 14. Λοιπές διατάξεις. 1. ... 29.α) ... ε) **Στην έδρα κάθε περιφέρειας του Κράτους συνιστάται Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία υπάγεται στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων.**

Στην Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προΐσταται μετακλητός Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης, που προέρχεται από τους εκπαιδευτικούς της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. ... ζ) Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης της παρούσας παραγράφου ... ασκούν τη διοίκηση, τον έλεγχο και την εποπτεία των Διευθύνσεων και των Γραφείων Εκπαίδευσης, των Περιφερειακών Επιμορφωτικών Κέντρων, των Κέντρων Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.), των Κέντρων και των υπηρεσιακών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των δημοσίων και ιδιωτικών σχολικών μονάδων, των Κέντρων Ξένων Γλωσσών και Φροντιστηρίων, των Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών, των Σχολικών Συμβούλων, των λοιπών στελεχών της εκπαίδευσης και όλων των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν στην περιοχή τους ... ιβ) Οι μετακλητοί περιφερειακοί διευθυντές εκπαίδευσης μετά την αποχώρησή τους επανέρχονται στις οργανικές θέσεις τους. Εάν πριν από το διορισμό τους κατείχαν θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης, επανέρχονται στις θέσεις αυτές, εφόσον είναι κενές ή τοποθετούνται σε αντίστοιχες κενές ή κενούμενες θέσεις της προτίμησής τους για τη συμπλήρωση της τετραετούς θητείας τους. ...».

Β. Με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 2986/2002 (ΦΕΚ 24 – Α') όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής: **1) «Άρθρο 1. Οργάνωση. 1. Οι περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είναι: α) Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, που προβλέπονται από το άρθρο 14 παρ. 29 του ν. 2817/2000 ... β) Οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ... οι οποίες υπάγονται στην οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης ... ι) Οι σχολικές μονάδες ...».**

2) «Άρθρο 2. Διάθρωση – αρμοδιότητες.

1. Κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης περιλαμβάνει: α) την Υπηρεσία Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης ... β) Τα Τμήματα ...».

Γ. Με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3260/2004 (ΦΕΚ 151 – Α'), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων και τα εξής: «Άρθρο 12. Θέματα Διοίκησης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

1. α) **Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, η κατά την περίπτωση στ' της παρ. 29 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000 (ΦΕΚ 78-Α') όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2986/2002 (ΦΕΚ 24 – Α') διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης και ο συνταχθείς πίνακας επιλογής καταργούνται.** Στις κενές και κενούμενες θέσεις περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης **διορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δημόσιοι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι επιλέγονται από κατάλογο υποψηφίων που συντάσσεται για το σκοπό αυτόν και στον οποίο περιλαμβάνονται, ύστερα από αίτησή τους οι εκπαιδευτικοί ... β) Ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης που για οποιονδήποτε λόγο αποχωρεί από τη δημόσια εκπαίδευση, αποχωρεί αυτοδικαίως και από τη θέση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης ...».**

Δ. Με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 – Α'), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων και τα εξής: «Άρθρο 14. Κωλύματα και

ασυμβίβαστα. 1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας: **α) ... ε) Υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Δημοσίου**, των περιφερειών των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ... **στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδα, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, μέσα στο δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών. Στη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν υπάγονται οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ... στ) Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ... στους δήμους, στους οποίους έχουν την έδρα τους τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ...»***

II. ΕΠΑΓΩΓΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Κατά τον λόγο ερμηνείας των προπαρατιθέμενων διατάξεων, αυτοτελώς και συνδυαστικώς, συνάγονται τα ακόλουθα:

A. 1. Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με όρια διοικητικής δικαιοδοσίας σύμπτωτα με αυτά της οικείας Περιφέρειας του Κράτους, όπου εδρεύει. Η ίδια Διεύθυνση καθιδρύθηκε, διαρθρώθηκε και λειτουργεί ως οργανική μονάδα επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, περιλαμβάνουσα, κατά μεν την ιεραρχική της συγκρότηση, μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης και άλλες

---

* Κατά τον προϊσχύσαντα Κώδικα δήμων και κοινοτήτων, το αντίστοιχο εκλογικό κώλυμα είχε θεσπισθεί με τη διάταξη της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114 - Α') που όριζε τα εξής: «Άρθρο 29. Κωλύματα και ασυμβίβαστα. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι ... α) ... δ) Δημόσιοι υπάλληλοι ... στους Δήμους ... στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης ...».

κατωτέρου επιπέδου (τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Σχολικές Μονάδες κλπ.), κατά δε την εσωτερική της διάρθρωση, Διεύθυνση και Τμήματα.

2. α) Ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης, ως προϊστάμενος της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, κατέχει οργανική θέση αποκεντρωμένης δημόσιας υπηρεσίας, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης. Από τη θέση αυτή, ασκεί, εντός των διοικητικών ορίων της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, κατά την παρ. 29 του άρθρου 14 του ν.2817/2000, όπως ισχύει, διοίκηση, έλεγχο και εποπτεία εφ' όλων των οργανικών μονάδων της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης, υποκειμένων στη Γενική Διεύθυνση κατά οικείο επίπεδο.

β) Ως Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης επιλέγεται ο έχων την απαιτούμενη ιδιότητα μονίμου τακτικού δημοσίου υπαλλήλου (του εκπαιδευτικού της Α/θμιας ή της Β/θμιας Εκπαίδευσης).

Η ιδιότητα αυτή, που ορίζει και την σχέση του με το Δημόσιο, ως σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, διακρατείται αναπόβλητη, η δε απώλειά της, εξ οιαδήποτε λόγου, συνεπάγεται την αυτοδίκαιη αποχώρηση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης από την οργανική θέση του.

Η ανωτέρω σχέση, με τα επισημαινόμενα χαρακτηριστικά, εμπίπτει και στο πλαίσιο των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 103 του ισχύοντος Συντάγματος (πρβλ. Σ.τ.Ε. 2874/2013).

Β. α) Με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3852/2010 θεσπίσθηκαν, κατά κατηγορία προσώπων, κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα για τα καθοριζόμενα αξιώματα αιρετών οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στην περίπτωση ε) της παρ. 1 του άρθρου αυτού, εντάσσονται όλοι οι υπάλληλοι της Κεντρικής Διοίκησης, οι οποίοι συνδέονται, με το Δημόσιο, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου) και, ασφαλώς, οι κατέχοντες οργανική θέση δυνάμει σχέσεως δημοσίου δικαίου, όπως ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης.

Οι υπάλληλοι αυτοί διακρίνονται, σαφώς και αυστηρώς, από τα όργανα διοικήσεως νομικών προσώπων της περιπτώσεως στ') του ίδιου άρθρου,

βάσει της ιδιότητας, της εργασιακής σχέσεως και άλλων, περί τη νομική προσωπικότητα των οικείων φορέων, χαρακτηριστικών.

β) Με βάση τη τυπική προϋπόθεση του κωλύματος εκλογιμότητας και ασυμβιβάστου που ορίζεται στον νόμο, δηλαδή την κατοχή θέσεως Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, (Σ.τ.Ε. 610/2009), ο Προϊστάμενος της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, ως κατέχων αυτή τη θέση, δυνάμει μάλιστα σχέσεως δημοσίου δικαίου, έχει κώλυμα εκλογής για τα αξιώματα των αιρετών οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.3852/2010, κατά την πάγια, άλλωστε, νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.τ.Ε. 3096, 2336/2008, 810/2009, 2472/2012) και τις σχετικές γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. (γνμδ Ν.Σ.Κ. 588/2006 Ε' Τμήματος, 299/2009 Α2 Τμήματος Διακοπών), λαμβανομένης υπ' όψιν και της σχετικής, επί των κρίσιμων διατάξεων του νόμου αυτού, υπ' αριθμ. 18/2010 ερμηνευτικής εγκυκλίου του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

III. Ενόψει των προεκτεθέντων και κατά συνέπεια λόγου προς αυτά, επί του τεθέντος ερωτήματος προσήκει καταφατική απάντηση.-

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 14-3-2014

Ο Γνωμοδοτών

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΚΑΝΙΟΥΡΑΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΚΑΝΙΟΥΡΑΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.